

beletsels, was het ligbad vol champagne waarin ik mij dagelijks uitstrekte. Ze moesten wel jaloers op mij zijn, dat kon niet anders. En daarom was het goed dat zij er waren, want mijn benijdenswaardige status had publiek nodig.

Wat dat betreft was het bijna jammer dat ik zo goed was geïntegreerd dat toeristen mij niet meer herkenden als een voormalige buitenstaander, wie het was gelukt zich een positie te verwerven in de stad waaraan zij zich vergaaptten als aan een onhaalbaar ideaal. In Genua werd dit succes dat zichzelf ophief gecompenseerd door het feit dat ik met enige regelmaat werd herkend door Nederlandse toeristen die mijn roman over die stad hadden gelezen en die speciaal waren afgereisd om in het echt te verdwalen in het decor van mijn fictie. Zij wisten waar ik vandaan kwam en wat ik had bereikt. De afgunst droop van hun gezichten. In Venetië was mij dat genoeg nog niet ten deel gevallen. De Nederlandse toeristen herkenden mij niet. Misschien waren het geen lezers, of misschien verwachtten zij mij niet in die stad aan te treffen. Natuurlijk kwam dat wel goed, dacht ik toen nog, want ik zou ook over Venetië schrijven, maar vooralsnog moest ik mijer tevreden mee stellen dat ze mij aanzagen voor een Italiaan zonder te beseffen dat ik daarvoor een prestatie had geleverd.

3

Ik wandelde veel in die dagen. Op wekdagen stond ik samen met Clio om halfnegen op om met haar te ontbijten bij de bar van Gino onder ons huis en haar om tien uur naar haar werk op de Accademia te brengen. Om één uur haalde ik haar op voor de lunch, die tot halfdrie duurde, en om halfacht haalde ik haar op voor een avond gevuld met avontuur. Terwijl zij werkte, schreef ik en wandelde ik. Ik beschouwde het als mijn plicht en ook als een genoeg om Venetië zo snel en zo goed mogelijk te leren kennen. Bovendien moest ik hele voetreizen ondernemen voor de dagelijkse boodschappen. Voor een authentiek, in China gefabriceerd, Venetiaans carnavalsmasker kon ik op elke straathoek terecht, maar winkels die banale producten als yoghurt, afwasmiddel en verse tomaten verkochten, waren dun ge-

zaaid. Voor sommige spullen moest ik naar Mestre op het vasteland.

Tijdens mijn wandelingen observeerde ik toeristen, om mijzelf te amuseren en omdat het zo goed als onmogelijk was andersoortige mensen te observeren bij gebrek aan hun aanwezigheid. Zoals een kunstschilder schetsjes maakt van de schilderachtige personages die hij in de bar ziet zitten, zo schreef ik in mijn opschrijfboekje kleine impressies van de toeristen die ik op mijn tochten tegenkwam. Ik concentreerde mij daarbij op mijn landgenoten en ik probeerde hen onder te verdelen in verschillende standaardtypen. Ik speelde met de gedachte dat ik mijn reeks toeristentypen misschien zou kunnen verkopen aan een Nederlandse krant of een tijdschrift als *Vrij Nederland*, bij wijze van amusante zomerlectuur in de periode dat de redacties zaten te schreeuwen om kopij.

Een van de frequentst voorkomende standaardtypen was het zogenaamde horrorgyzinnetje met twee of drie kinderen, die de uitvoeringen zijn van hetzelfde model in drie verschillende maten. Zij zijn als de Daltons uit *Lucky Luke*, en goudblond huppelend dissoneren ze met alles wat Italië ooit is geweest of zal worden. Ze roepen vertedering op bij oude Italiaanse vrouwen. Ze zien hen als engeltes, al zijn ze in hun ogen nogal slecht opgevoed.

En dat vindt pappa ook. Vanwege zijn belangrijke baan moet hij de opvoeding gedurende de rest van het jaar noodgedwongen overlaten aan zijn vrouw, maar nu heeft hij drie weken de tijd om de nodige feedback te geven en het opvoedingstraject van zijn kinderen op een paar essentiële punten bij te sturen. Fier en energiek loopt hij voorop in een hemelsblauw poloshirt met het logo van een van de toeleveringsbedrijven en zijn kaki kniebroek met praktische, ruime zakken. Hij zal weleens voordoen hoe dat moet, op vakantie zijn. De kinderen waren al bij voorbaat recalcitrant bij de gedachte dat ze drie weken hun Playstation moeten missen, en tot nu toe overtreft het culturele strafkamp dat vakantie heet hun ergste angststromen. Laten we die computerspelletjes voor de kinderen maar gewoon meenemen, Jan-Jaap, had mamma gezegd. 'Dat maakt het makkelijker. Geloof me. Voor ons is het tenslotte ook vakantie.' Maar daar had pappa Jan-Jaap niets van willen weten. 'Deze vakantie doen we op mijn manier, Tineke. Maak je geen zorgen. Jij kunt uitrusten.'

Terwijl ze achter haar gezin aan loopt in haar onopvallende, wei-

nig aanstootgevende en op een bepaalde manier zelfs smaakvolle zomermurk, probeert ze dapper te genieten. En als Jan-Jaap besluit om plaats te nemen op een terras om zijn kinderen bij te brengen dat icetea net zo lekker is als Coca-Cola, lukt het haar voorwaar om een glimlach te veinzen. Ze zou wel een prosecco lusten. Of een wilde cocktail. Maar Jan-Jaap zou dat onverantwoord vinden. Ze bestelt nog een icetea. Tot nu toe verloopt de vakantie rampzalig, maar niet slechter dan verwacht.

Mijn tweede toeristentyper had ik provisorisch 'de kookhomo's' genoemd. Ze komen vaker in het wild voor dan menigeen denkt. Misschien moest ik een andere benaming verzinnen of misschien ook niet. Ze komen het plein op wandelen op een heel speciale manier, die moeilijk te beschrijven valt. Waar andere toeristen zichtbaar wanhopig op zoek zijn naar waar het leuk is, hebben zij zich de tragedie aangemeten waarvan ze denken dat die typisch Italiaans is, en de paradoxale open blik van snobs die alles wat ze zien al eerder en beter hebben gezien maar die zich hebben voorgenomen om mild glimlachend bereid te zijn om zich te laten verrassen. Waar andere toeristen zwetend van vakantiestress in korte broeken hun doorweekte plattengrond trachten uit te vouwen, bestuderen zij een geïngel afgebrokkeld hoekje van een willekeurige geveldecoratie en bovenal de menukaart van elk restaurant dat ze passeren. Ze zijn jaloersmakend op hun gemak.

Ze hebben ook altijd groezelige zakjes of tasje bij zich van de meest obscure detailhandlaren of buurtsupertjes die ze hebben gevonden in de donkere stegen van de stad waar normaal alleen ratten komen. Hier hebben ze nog de echte belegen zongedroogde tomaatjes met die witte was. Herinner jij je nog dat we die hadden in die ene taverne in de Vaucluse? Maar hier is dat witte patina zelfs dikker en donziger. Zie je dat, Robert? De oude uitbater, die allang van plan was om die kutwinkel te sluiten en met pensioen te gaan, was prettig verrast over de prijs die hij kon rekenen voor zijn oude, beschimmelde waar. Ook de extra lang gedroogde *funghi* en *porcini* gaan als kostbare trofee in de bagage mee terug naar de designkeuken in het grachtenpand in Amsterdam, evenals de gegiste viskuit. 'Die geur van bederf, Robert, ruik je dat? Dat vind je bij ons bijna niet meer.'

En ze kopen een pastamachine, daar kun je op wachten. Ze hebben

er al twee thuis, die ze nooit gebruiken. 'Maar weet je wat het is, Robert? Die ene is wel een echte Vibiemme, maar we praten uiteindelijk wel gewoon over roestvrij staal. Die kleine die we vorig jaar hebben gekocht in San Abbato Grasso is tenminste van messing. Maar hier praten we over opgeruwd messing. Snap je wat dat betekent, Robert? Oké, ik geef toe dat duizend euro een hoop geld is, maar als jij met jouw bolognese voor Freek en André... Ik bedoel, dan zijn we er maar van af. Met deze zijn we klaar. Zo moet je ook denken, Robert. We hebben nu zulke eerlijke producten gekocht. En de hardware is bij ons altijd in goede handen geweest.'

Die laatste zin is natuurlijk schandelijk op effectbejag geschreven. Daartoe zou ik mij nooit verlagen als ik voor mijzelf schreef, maar ik wist dat ze bij de krant van dit soort grappig bedoelde uitsmijters houden. Mijn volgende toeristentyper waren 'de hysterische italofielen', die ik vaker tegenkwam dan mij lief was en die mij beangstigden. Iedereen houdt van Italië, maar zij doen dat al bij voorbaat, zonder enige kennis van zaken en een beetje te veel. Ze zitten al te jubelen als de serveerster een asbakje neerzet op hun tafeltje op het terras.

'Zie je dat? Die beleefdheid. Het is toch typisch Italiaans dat ze daar geen probleem over maken. Als jij in de buitenlucht een sigaretje wilt opsteken, dan kan dat hier dus gewoon. Dat is die typisch Italiaanse levensstijl, hè. Ze laten iedereen in zijn waarde. Bij ons is dat toch allemaal vastgelopen in de bureaucratie. Regeltjes, regeltjes. Daarom haat ik Nederland. Nee, dan hier. Hier snappen ze dat het beleefd is om gastvrij te zijn. Wellevendheid, zo noem ik dat. Heerlijk land. Ik zou hier zo komen wonen. Alleen al vanwege die asbak. En ik rook niet eens, kun je nagaan.'

Je moet er niet aan denken om er toevallig getuige van te zijn wanneer ze een willekeurige pleintje ontdekken.

'Kijk. Maar echt. Maar dat vind ik nou zo heerlijk. Dat hier gewoon een McDonald's zit. In zo'n historisch palazzo met zuilen. Bij ons zitten ze toch altijd in anonieme panden. Zoals de McDonald's in de Aarhof. Daar wil je nog niet dood gevonden worden. Maar hier heeft dat gelijk een soort van... Hoe zeg je dat? Stijl. Ja, stijl is het goede woord.'

Eigenlijk benijd ik hen en schaam ik mij voor mijn eigen cynisme. Terwijl ik door de wol geverfd zit te wezen, genieten zij aanzienlijk

meer dan ik. Ze kunnen zelfs een vuilcontainer bewonderen.

'Zo heerlijk dat dat hier zo openlijk op straat zichtbaar is. Het maakt toch deel uit van het leven. Bij ons stoppen we dat weg. Wij zijn zo van "wat niet weet, wat niet deert". Maar kijk nou, hier gooien en ze de rotte vis gewoon naast de container op straat. Dat is ook weer zo typisch Italiaans. Ze verbergen niets. Ze leven het leven zoals het geleefd moet worden, met alles wat daarbij komt kijken. Alles in de openlucht ook, hè. Dat vind ik zo heerlijk. Herinner je je nog dat we laatst die man zagen met dat mes in zijn buik? Hij kwam het café binnenstrompelen. Maar dat hoort ook bij Italië. Niemand keek vreemd op. Ze belden de ambulance niet eens. Maar dat mes kwam van pas om salami te snijden. Dat hebben ze even eerlijk geleend en daarna hebben ze het netjes teruggestoken in zijn buik. Dat is Italië. Iedereen helpt elkaar. Heerlijk land.'

Die slotalinea is weliswaar over the top, maar niet helemaal ongrappig. Nou ja, zo kunnen we nog wel even doorgaan. Ik zal niet alle stukjes die ik in die dagen schreef hier opvoeren, maar één zeer zeldzame soort wil ik niet onvermeld laten. Of misschien zijn ze niet zo zeldzaam als ze lijken. Ze zijn alleen moeilijk te spotten. 'De blonde roofprinsesjes'. Ze zijn niet altijd blond, maar wel altijd met zijn tweeën. En als ten minste één van hen blond is, werkt het beter. Want ze hebben een missie, al zullen ze dat nooit met zoveel woorden toegeven. Maar in hun geheime codetaal, waarin ze elkaar begrijpen als tweelingen, beraadslagen ze er onderling voortdurend over. Ze hebben het over weinig anders.

Ze zijn studentes. Ze kennen elkaar van de studie of, waarschijnlijker nog, van het uitgaanscircuit in hun studentenstad. Ze reizen op een zeer beperkt budget, maar ze zijn geen typische backpackers, al was het maar omdat ze geen rugzak hebben. Want dan zouden ze maar op backpackers lijken. Bovendien ga je daar zo onelegant van zweten op je rug. En verder moesten alle zomerjurkjes mee, en ook dat ene gewaagde topje, dat net kan met de omslagdoek, vijf bikini's, maar vooral de zes verschillende paren schoenen met hakken die je bij verschillende omstandigheden nodig zou kunnen hebben op vakantie, plus de volledig geoutilleerde ENVO-box, die is uitgerust met verschillende soorten watervaste mascara, foundation, lippenstift, nagellak, speciale retoucheercreme voor muggenbulten, en lenzen-

Ze slapen niet als backpackers op campings of in jeugherbergen. Ze vinden op mysterieuze wijze hun adresjes via een neef van een vriend of via couchsurfing. En verder zien ze wel, want het vinden van adresjes vormt een van de kerndoelen van hun geheime missie.

'Niet meteen kijken, Frederieke, maar we hebben een stoppelborst op halfzeven. *And closing in. Definitely molto* oerwoud. En lager die broekband.'

Ze zitten op het duurste terras van het plein en drinken chique cocktails die ze niet kunnen betalen. Ze zitten een verraderlijke blonde beschikbaar uit te stralen. Ze zijn de vlamrende kaars waar alle latin lovers binnen de kortste keren in zullen vliegen om hun vleugels te branden, en dat weten ze. Dat is nu net de bedoeling. Dat is hun missie. Dat is de reden waarom ze op vakantie zijn gegaan.

'En daar is die blik. Frederieke, we hebben hem. Ik schat hem op minstens zes margarita's.'

Je zou bijna medelijden krijgen met die van onverdunde geilheid stuitende Italiaantjes die erin stinken. De blond schuimende Hollandse kutjes die ze aan hun tafeltje wanen, krijgen ze nooit. Zo hebben ze dat onderling afgesproken. Er wordt niet geneukt. Hooguit *baci baci* en als de ander zegt dat het genoeg is, is het genoeg. Elke avond gratis cocktails, daar gaat het om. En misschien een logeeradres. En de drie weken durende ervaring om zich aanbeden te weten.

Het ergerlijkste toeristtype zijn de 'verbeterlanders', die hun houding van geamuseerd en meewarig dedain wijdbreus op het terras zitten uit te wasemen. Het zijn altijd mannen. In het vaderland hebben ze een beroep waarbij het woord 'efficiency' vaak valt. Ze zijn vertegenwoordiger in slipvrije kunststof aandrijfbanden of ze zitten in de stormschadeverzekeringsbusiness. Ze amuseren zichzelf en elkaar door bij alles wat ze zien simpele, voor de hand liggende verbeterpunten aan te dragen.

'Leuk zo'n monument, maar in feite is het gewoon een bouwval. En als je daar nou gewoon een knap blokje nieuwbouw neerzet, los je inenen ook dat afwateringsprobleem op. En als je die geraspte kaas nou in de keuken op de spaghetti bolognese pleurt in plaats van apart te serveren, scheelt je dat een keer lopen. Geinig die klinkers, maar weet je hoeveel onderhoud dat vergt? Als je dat allemaal in één keer netjes asfalteert, ben je voor jaren klaar. En dan dat taaltje. Heb je ge-

hoord hoe inefficiënt dat is? Ik versta er geen woord van, maar één ding weet ik wel: ze hebben tyfus veel woorden nodig om iets te zeggen. En dan is het nog maar de vraag of ze ook iets gedaan krijgen.'

Je vraagt je af waarom ze de moeite nemen om op vakantie te gaan. In ieder geval niet om met een open blik van welgemeende nieuwsgierigheid te leren van de confrontatie tussen het vreemde en het eigen, en geïnspireerd te raken door de fascinerende diversiteit van culturen. Ze doen het omdat het er nu eenmaal bij hoort. Ze doen het voor hun echtgenotes. Ze doen het voor het weer, het enige kenmerk van het land dat ze niet zouden willen reorganiseren. En ze doen het vooral om de uiterst geruuststellende conclusie te trekken dat zij het wederom bij het rechte eind hebben, waar ze bij voorbaat al van waren uitgegaan, en dat in Nederland alles beter is geregeld.

In 'de camouflagetoeristen', die koste wat kost willen vermijden dat ze voor een toerist worden aangezien, hetgeen in Venetië een volslagen hopeloze missie is, herkende ik mijn vroegere gedrag op mijn vakanties als jongeling.

'Stop die stadspatregroend in je zak! Waar ben je in hemelsnaam mee bezig? Iedereen kan je zien.'

'Ik wou alleen maar even kijken welke kant we op moeten.'

'Doe dat dan even in een donker portiekje, wil je. In godsnaam.'

En dan waren er natuurlijk nog 'de bibberlanders', de Nederland-toeristen die overal bang voor zijn en voortdurend op hun hoede om niet te worden opgelicht of bestolen. Alleen al als ze een kopje koffie nemen op het terras. Daar rekenen die Italianen makkelijk één euro en twintig cent voor, terwijl ze je dan een minuscuul kopje geven dat niet eens halfvol zit. Zo begint het al. Maar dat is nog niet het ergste. Want op de prijslijst naast de bar staat dat koffie één euro kost. Vervolgens leggen ze je met een stalen gezicht uit dat er één prijs geldt wanneer je aan de bar bestelt, en een andere prijs wanneer je aan een tafeltje gaat zitten. Wat je hoe slinks ze opereren? Want uiteindelijk drink je toch dezelfde koffie? Dat gaat toch regelrecht in tegen je rechtvaardigheidsgevoel?

'Wim! Wacht even, Wim. Waar ben je nou mee bezig? Je liep bijna die enge steeg in terwijl het hangslotje op de rits van je buidel tas niet eens goed dicht is. En waar heb je de ANWB Reis- en Kredietbrief? Heb je die zomaar open en bloot in je rugzak? En waar heb je de ko-

pie van onze stormschadepolis? Nee, Wim, even serieus. Nee, ik maak nu even geen grap. Ik wil de kopie van de stormschadepolis gewoon even zien. Dan kan ik mij tenminste ontspannen. Voor mij is het ook vakantie. En vertel me niet dat je die onbeheerd hebt achtergelaten in de hotelkamer. Wim?'

Als ze een ijsje kopen, moeten ze ruggelings op de grond elkaars ketenen openen om zich toegang te verschaffen tot het sleutelte dat zij heeft om zijn rugzak te openen, waarin de kleine portemonnee zit met de veiligheidsrits voor het kleingeld. En dat ijsje is op zich al een gevaar.

'Kijk je wel uit dat je een melkijsje vraagt, Wim? Nee, alleen voorverpakt. Want voor je het weet zit er toch water doorheen en komt dat water gewoon uit de kraan. Je weet hoe ze hier zijn. En ik heb geen zin om jou met de ANWB Reis- en Kredietbrief op een onbetrouwbare, krakkemiklige buitenlandse baar te moeten repatriëren, Wim.'

Enfin, ik had er nog veel meer. Maar misschien is dit genoeg om een idee te geven. Oké dan, nog één. Het zeldzame toeristentype van 'de efficiënte nerds'. Je ziet hen zelden. Ook in het vaderland begeven ze zich niet vaak op straat. Dat beschouwen ze als tijdverlies, zoals de meeste normale dingen die normale mensen doen. Eten is in hun ogen een inefficiënte manier van brandstof toedienen, slapen is te-geen je zin offline zijn, opruimen is verplaatsen en schoonmaken is verdunnen. Vakantie is een soort ramadan: voor een van tevoren vastgestelde periode onthoud je je vrijwillig van essentiële levensbehoeften zoals je megasnelle internetverbinding, om je over te geven aan de zo goed als onverdraaglijke traagheid van her en der opgepikte wifisignalen, en je bent blij als het eindelijk voorbij is.

En als je ze al ziet, moet je donders goed opletten, want ze zijn zo voorbij. Ze bewegen zich met een vlotheid die in flagrant contrast staat met hun uiterlijk, dat op geen enkele manier flitsend genoemd kan worden. Ze zijn vaak met zijn tweeën. Soms reizen ze in groepjes van drie of vier. Jongens zijn het, studenten bouwkunde uit Delft of historici van de v.u. Ze lijken op elkaar. Ze hebben de grauwe huidskleur van wie buitenlucht schuwt. Ze dragen vormeloze t-shirts en korte broeken waarin grijs tinten overheersen. Ze dragen afgetrapte gympen met grijze sokken. En als team zijn ze een geoliede machine. Efficiënt en doelbewust werken ze zich door de vakantie heen. Ze

hebben niets of niemand nodig en onderling hebben ze aan een half woord genoeg.

'Piazza San Marco. Oké, zeg het maar, Ries. Of heb je hier geen connectie?'

'Caffè Lavena drie sterren, Caffè Florian twee, Grancaffè Quadri twee, Bar Gelateria Al Todaro tweeënhalve, Bar Al Campanile drieënhalve.' En zonder een moment te dralen of zelfs maar om zich heen te kijken gaan ze zitten op het terras van het café dat door hun favoriete peerreviewsite het best wordt beoordeeld. Zo verspillen ze zelfs tijdens het verplichte genieten geen kostbare tijd aan inferieure locaties.

Verder hebben ze niet zoveel met Italië. Ze vinden de Albert Heijnpizza gewoon lekkerder. Je vraagt je af waarom ze op vakantie zijn gegaan. Van hen had het ook niet hoeven. Maar aan het feit dat ze hun vakantie, nu ze er eenmaal zijn, zo georganiseerd mogelijk afwerken, ontlenen ze dan toch weer een soort genoegen.

En aan de Italiaanse meisjes, met hun bronzen hertendijen. Maar naar hen durven ze nauwelijks te kijken. En hoewel die de ware reden zijn waarom ze hier zijn, zullen ze daar onderling nooit over spreken.

4

De enige straat van Venetië die enigszins op een straat lijkt, met een duidelijke, doorgaande richting, winkelketens en een echte McDonald's, de Strada Nova, was vrijwel onbegaanbaar. Er was een betoging gaande. Een veertigtal demonstranten had spandoeken uitgerold en de doorgang werd versperd door honderden toeristen die dit authentiek Italiaanse schouwspel stonden te fotograferen. Het bleek te gaan om sympathisanten van extreemrechtse groeperingen die pleitten voor meer autonomie van de regio Veneto.

Ik heb het altijd verbazingwekkend gevonden dat mensen geloven dat alle reële bestaande problemen automatisch worden opgelost met meer zeggenschap. Het antwoord wordt gezocht in de procedure van besluitvorming, terwijl de werkelijke vraag mij lijkt welke be-

sluiten vervolgens wenselijk zouden zijn. Anderzijds is het psychologisch begrijpelijk dat mensen de neiging hebben om hun problemen te externaliseren. Het voelt aan als de helft van de oplossing wanneer je iemand kunt bedenken die je de schuld kunt geven van je ongemakken.

Op de spandoeken en in het vlugschrift dat werd uitgedeeld, werden de gebruikelijke zondebokken geïdentificeerd: de regering in Rome, de Europese technocraten in Brussel en de tsunami van buitenlanders, waarvoor deze als zakkenvullers gekenmerkte politici persoonlijk verantwoordelijk werden gehouden. Met die buitenlanders waren niet de toeristen bedoeld die het protest stonden te fotograferen en die als representanten van een onbeheersbaar aanwasende invasie de werkelijke tsunami vormden die de stad verzwolgen afzonk in de lagune. Zij waren bemiddeld, dus zij konden onmogelijk slecht zijn. Wie in de ellende denkt te zitten, geeft degenen die nog meer in de ellende zitten daarvan doorgaans de schuld. De zwakken hebben het meestal op de zwakkeren gemunt. En dat er in Venetië nauwelijks bootvluchtelingen of andere Afrikaanse immigranten zijn, mag geen beletsel zijn om hen te identificeren als bron van alle kwaad. Iedereen weet dat ze het oude continent overspoelen met hun enge religie waar je terrorisme van krijgt, hun bijstand slurpende luiheid en hun reusachtige geslachtsdelen, die geen enkel respect hebben voor onze normen en waarden en waar de testosteron uit spat waar je bij staat. Ze zijn niet achterlijk. En dat die zwarten in de stad vrijwel onzichtbaar zijn, is weer zo'n typisch complot van de linkse media, die weigeren problemen te benoemen, vertel hun wat.

Ik overwoog om met de betogers in discussie te gaan en de stelling te verdedigen dat immigranten uit Afrika niet het probleem vormen, maar de oplossing zouden zijn. Waren er maar wat meer. Dat zou de oude, ontvolkte, dode stad van warm nieuw bloed voorzien. Met een flinke Afrikaanse bevolkingsgroep in de calle zou er behoefte ontstaan aan bakkers, groenteboeren en winkels die ook iets anders verkopen dan plastic gondels met knipperlichtjes en authentieke carnavalsmaskers van Chinese makelij. Ze zouden kleren nodig hebben, meubels, potten en pannen, en ze zouden af en toe naar de kapper willen. Ze zouden het geluid van zagen, naaimachines en hamerslagen terugbrengen in de stille stegen. Het zou een manier zijn